

**Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 25. mai 2023. a
määruse nr 53 „Kaitseministeeriumi põhimäärus“ muutmise“ eelnõu
SELETUSKIRI**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Vabariigi Valitsuse määrus „Vabariigi Valitsuse 25. mai 2023. a määruse nr 53 „Kaitseministeeriumi põhimäärus“ muutmise“ kehtestatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 42 lõike 1 alusel. Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 25. mai 2023. a määruse nr 53 „Kaitseministeeriumi põhimäärus“ (RT I, 26.02.2025, 5) redaktsiooni, mis jõustub 1. augustil 2025. Uue eelnõu jõustumisel ühendatakse olemasolev kaitsetahte osakond ja augustis loodav inimvarapoliitika osakond ning tekib uus, kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakond. Uus osakond tegeleb põhiliselt järgmiste ülesannetega:

- 1) analüüsib, korraldab ja koordineerib valitsemisala kaitsetahtealast tegevust ning koordineerib asjakohast koostööd asutuste ja isikutega;
- 2) analüüsib, korraldab ja koordineerib valitsemisala inimvarapoliitika kujundamist ja elluviimist ning koordineerib asjakohast koostööd asutuste ja isikutega;
- 3) koordineerib ja korraldab kaitsetahte- ja inimvarateemaliste uuringute tellimist, läbiviimist ja analüüsi ning kogutud teabe jagamist asutuste ja isikutega;
- 4) teeb koostööd laiapindsesse riigikaitssesse panustamise võimaluste väljatöötamisel asutuste ja isikutega;
- 5) koondab parimaid tavasid ja teadmisi sarnase riigikaitsemudeliga rahvusvahelistelt partneritelt ning osaleb valdkonda puudutavas rahvusvahelises koostöös;
- 6) korraldab valitsemisala eelarvest kaitsetahte ja inimvara valdkonnaga seotud riigikaitseliste projektidele ja tegevustele toetuste eraldamist.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kaitseministeeriumi õigusosakonna õigusloome nõunik Marion Saarna-Kukk (Marion.Saarna-Kukk@kaitseministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud Luisa Keelelahenduste eesti keele vanemtoimetaja Helen Noormägi (helen.noormagi@luisa.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud menetluses oleva seaduse ega määruse eelnõuga.
Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.
Eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Paragrahvis 1 sätestatakse põhimääruse muudatused.

Eelnõu § 1 punktiga 1 tunnistatakse kehtetuks 1. augustil 2025 jõustuva Kaitseministeeriumi põhimääruse § 11 lõike 3 punktid 9 ja 16. See tähendab, et olemasolev kaitsetahte arendamise osakond kujundatakse ümber ja inimvarapoliitika osakonda ei looda. Nende asemele luuakse

uus kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakond, mis hõlmab mõlema eelnimetatud osakonna ülesandeid.

Eelnõu § 1 punktiga 2 luuakse uus kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakond. 26. veebruaril 2025 võeti vastu Kaitseministeeriumi põhimääruse muudatus, mille kohaselt pidi 1. augustil 2025 loodama Kaitseministeeriumi uus inimvarapoliitika osakond. Nimetatud osakond plaaniti luua selleks, et juhtida ja planeerida ministeeriumi tasandil terviklikult ja valdkonnaüleselt kõike inimvaraga seonduvat.

Kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakond luuakse selleks, et tuua ühtse juhtimise alla omavahel tihedalt seotud valitsemisala inimvarapoliitika kujundamine ja kaitsetahtealaste tegevuste koordineerimine ühiskonnas eri sihtrühmade seas ja vahel. Sõjaveteranidega seotud tegevuse korraldamist ja koordineerimist, mis oli varem kaitsetahte arendamise osakonna ülesanne, pole uue osakonna ülesannetes eraldi nimetatud, kuna uus osakond kujundab valitsemisalas inimvarapoliitikat sõjaveteranidest laiemalt.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse määruse jõustumine. Määrus jõustub 1. augustil 2025. a. Kuna kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakonna moodustamiseks peavad Kaitseministeerium ja Kaitseressursside Amet (edaspidi *KRA*) täpsemate tegevuste jaotuse omavahel kokku leppima, on muudatuse jõustumiseks planeeritud pikem tähtaeg.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Kaitseministeeriumi põhimääruse muutmine ja seega ka valitsemisala töökorralduse muutmine aitab Kaitseministeeriumi valitsemisalas suurendada valitsemisala sisemist tõhusust. Eelnõu jõustumine mõjutab eelkõige Kaitseministeeriumi ja KRA töökorraldust. Mõju sihtrühm on Kaitseministeeriumi ja KRA teenistujad, kelle ameti- või töökoht või ülesanded muutuvad.

Määruse muutmisega kaasnevad ümberkorraldused Kaitseministeeriumi koosseisus aitavad võimalikult otstarbekalt korraldada ministeeriumi ülesannete täitmist ja struktuuriüksuste tegevuse koordineerimist, juhtimist ning järelevalvet. Määrus aitab kaasa Kaitseministeeriumi valitsemisalas vastutusvaldkondade selgele jaotusele ning panustab riigikaitse juhtimiseks ja planeerimiseks vajalike tegevuste arendamisse.

Eelnõul puudub sotsiaalne mõju ning mõju regionaalarengule ning elu- ja looduskeskkonnale.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega korraldatakse ümber kaitsevõime asestantsleri ning õiguse ja halduse asestantsleri tegevusvaldkondade jaotus. Kaitsevõime asestantsleri ametikoht hakkab hõlmama praeguseid kaitsevalmiduse ja kaitseplaneerimise asestantslerite funktsioone, lisaks jäävad kaitsevõime asestantsleri alluvusse riigikaitse planeerimise osakond, kaitse-eelarve osakond ja kaitsevalmiduse osakond. Õiguse ja halduse asestantsleri vastutusala täieneb peale õigus-, infohaldus- ja haldusosakonna ka kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakonnaga.

KRA koosseisust koondatakse neli ametikohta, mis lisatakse Kaitseministeeriumi kaitsetahte ja inimvarapoliitika osakonda, ning üks ametikoht tuuakse üle alates 1. augustist 2025 koos seotud tööjõukuludega (põhipalk, tulemustasufond ja tööandja makstavad maksed).

Määruse rakendamisega seotud kulud kaetakse Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvest ja lisatulu ei teki.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. augustil 2025.

7. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati koostöölastamiseks Justiits- ja Digiministeeriumile, Rahandusministeeriumile ja Riigikantseleile ning arvamuse avaldamiseks Kaitseressursside Ametile. Eelnõu kohta arvamusi ega ettepanekuid ei esitatud.